

Консолідація та функціонування ЦГЗУ відповідно до наукових, технологічних та епідеміологічних змін.	Впровадження та узгодження з вимогами ЄС нормативно-правової бази у сфері громадського здоров'я.	Посилення інституційної спроможності Центру громадського здоров'я України щодо визначення стандартів, розробки програм, виконання ключових функцій у сфері громадського здоров'я та у наданні технічних консультацій МОЗ.
Запровадження стійкої системи епідеміологічного нагляду за інфекційними та неінфекційними захворюваннями.	Імплементация Міжнародних медико-санітарних правил (ММСП) з метою запобігання міжнародному поширенню хвороб, захисту від нього і контролю, а також реагування системи громадського здоров'я на такі загрози.	Розробка національної нормативно-правової бази щодо стандартів безпеки та якості крові, узгодженої з вимогами ЄС.
Визначення нової структури національної системи крові та забезпечення функціонування її двох компонентів — надання послуг та регуляторного нагляду.	Забезпечення надійного ланцюга постачання крові та безпеки донорів крові.	Впровадження узгоджених європейських стандартів переливання крові.

Рис. 3. Діяльність у рамках проєкту Україна-ЄС «Надання підтримки Україні в розвитку сучасної системи громадського здоров'я»

Складено на основі [2]

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Цінності об'єднаної Європи. Лабораторія законодавчих ініціатив. URL: https://parlament.org.ua/upload/docs/European_Values.pdf (Дата звернення – 25 жовтня 2020 року).
2. GFA/THL. Офіційний сайт Центру громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України. URL: <https://www.phc.org.ua/pro-centr/proekti/gfathl> (Дата звернення – 25 жовтня 2020 року).

**Осташук Софія Миколаївна, магістрантка,
Сабецька Тетяна Ігорівна, к.е.н.,
доцентка кафедри міжнародної економіки,
маркетингу і менеджменту**

КОМПАНІЯ “СОСА-COLA” – ОДИН З ЛІДЕРІВ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

В умовах інтеграції України до світового економічного простору особливо актуальною стає проблема запровадження сучасних механізмів взаємодії бізнесу, суспільства та держави на засадах корпоративної соціальної відповідальності. Успішна практика соціально відповідальної діяльності

представників вітчизняної бізнес-еліти сприяє вирішенню економічних, соціально-демографічних та екологічних проблем українського суспільства, а окремі соціальні проекти навіть можуть виступати в ролі об'єднуючої національної ідеї. Сьогодні корпоративна соціальна відповідальність – складне мультикультурне явище, це відповідальний обов'язок, який підприємства беруть на себе задля вирішення різноманітних соціально-економічних та екологічних викликів як у межах бізнес-середовища, так і поза ним.

З кожним днем все більше підприємців приходять до висновку, що соціально відповідальна поведінка сприяє покращенню ринкового іміджу компанії, позитивно впливає на суспільство та контактні аудиторії, є запорукою зростання конкурентоспроможності бізнесу. Одним із лідерів серед соціально відповідальних підприємств у вітчизняному бізнес-середовищі є Система Компаній “Coca Cola” (надалі – компанія “Coca Cola”).

Як зазначає генеральний директор “Кока-Кола Україна Лімітед” Камран Іскандаров, “місія компанії полягає у задоволенні потреб споживачів у різноманітних напоях найвищої якості, у сприяттні зростанню кожного клієнта та розвитку команди наших співробітників” [1, с. 5]. У рамках реалізації місії компанія “Coca Cola” в Україні постійно працює над зменшенням негативного впливу на довкілля, покращенням життя місцевих громад та соціально-економічної ситуації в Україні загалом.

У рамках реалізації Стратегії зі сталого розвитку компанія “Coca Cola” взяла а себе ряд соціально відповідальних зобов'язань, які планує виконати до 2020 р. Серед них можна виділити три ключові напрямки [1, с. 16]:

1) Підвищення особистого добробуту споживача (пропозиція низькокалорійних напоїв на кожному ринку, прозора інформація про продукт, яка розміщена на етикетці, відповідальний маркетинг без реклами, орієнтованої на дітей віком до 12 років).

2) Створення сильніших спільнот (сприяти розширенню економічних можливостей для 5 млн. жінок; 98% ботлер-партнерів та 95% постачальників будуть дотримуватися Керівних принципів постачальника (SGP); віддавати щонайменше 1% операційних доходів компанії щорічно).

3) Охорона навколишнього середовища (повернути у природу такий самий обсяг води, який використовується для виробництва напоїв; підвищити ефективність використання води у виробничих операціях на 25% у порівнянні з базовим 2010 роком; забезпечити переробку та повторне використання 75% пляшок і банок; скоротити вуглецевий слід; забезпечити виробництво основних інгредієнтів на принципах сталості).

Концепція соціально відповідальної діяльності компанії “Coca Cola” знаходить відображення у конкретних соціально відповідальних програмах та практиках за такими ключовими напрямками роботи:

1. Ланцюг постачання. Підприємство здійснює вагомий внесок в економічний розвиток України, постійно збільшуючи частку закупівель у

місцевих постачальників (у 2018 р. на закупівлі в українських постачальників компанія витратила 70,8% всього бюджету закупівель). Також задля скорочення кількості відходів у 2018 р. підприємство організувало закупівлю тоншої плівки для виробництва, що посприяло суттєвому зменшенню навантаження на навколишнє середовище, спричинене життєвим циклом упаковки продукції.

2. Продажі та маркетинг. Компанія “Coca Cola” позиціонує себе як клієнтоорієнтовану компанію, відповідально ставиться до свого споживача, пропонуючи йому широкий асортимент продукції, надає прозору інформацію про харчову цінність та склад продукту, запроваджує етикетку з кольоровим маркуванням, яке характеризує вміст речовин на обмеження щодо добової норми споживання продукту. Маркетингова філософія компанії “Coca Cola” – це філософія відповідального маркетингу, орієнтована на уникнення негативного впливу на здоров'я споживачів та формування культури свідомого споживання. Зокрема, підприємство не спрямовує рекламу на аудиторію, яка на 35% складається з дітей віком до 12 років.

3. Продукція. Компанія “Coca Cola” постійно працює над удосконаленням системи управління якістю, проводяться регулярні перевірки щодо дотримання стандартів якості, а також здійснюється сертифікація відповідними незалежними органами. На підприємстві запроваджені:

- система екологічного менеджменту (стандарт ISO 14001:2015);
- система охорони праці і промислової безпеки (OHSAS 18001:2007);
- система гарантування безпеки продукту FSSC 22000, FSSC 22000;
- система менеджменту якості та ISO 9001:2008.

Одним із пріоритетів компанії “Coca Cola” є раціональне використання води, а також мінімізація впливу упаковки продукції на навколишнє середовище на основі таких принципів: зменшення використання ресурсів; відновлення матеріалів; повторне використання матеріалів.

4. Персонал. Непорушним правилом та справою честі компанії “Coca Cola” є чітке дотримання Кодексу законів про працю і виконання усіх державних вимог щодо соціального захисту у відносинах між компанією та працівниками.

Корпоративна культура компанії ґрунтується на таких принципах як сприяння професійному та особистому розвитку персоналу; захист здоров'я та добробуту співробітників, створення безпечних умов праці; встановлення відкритих і чесних відносин; дотримання прав людини; визнання та нагородження за результатами діяльності. За підсумками 2018 р. компанія “Coca Cola” була визнана найкращим роботодавцем за чотирма національними рейтингами, зокрема, компанія увійшла у ТОП-3 найкращих роботодавців серед виробників споживчих товарів за версією журналу “Фокус”, у ТОП-10 номінацій “Вибір БІЗНЕСа” та “Соціальна програма” за версією журналу “БІЗНЕС”, у ТОП-20 найкращих роботодавців України та у ТОП-10 роботодавців у секторі FMCG за результатами дослідження порталу HeadHunter.UA, а також була визнана одним з найкращих роботодавців за версією ЕУ в Україні. [1, с. 47-48].

Підприємство інвестує значні кошти у навчання та розвиток персоналу. Кожен співробітник має персональний план розвитку, на основі якого вибудовується структура необхідних для його професійного зростання проектів, тренінгів, програм, що допомагають вийти на новий кар'єрний рівень.

У компанії "Coca Cola" функціонує ефективна система управління охороною та безпекою праці, яка впроваджена згідно з вимогами українського законодавства та міжнародного стандарту OHSAS 18001:2007, результатом якої є постійне покращення умов праці та зниження травматизму на підприємстві.

5. Довкілля. Компанія "Coca Cola" ставить перед собою доволі амбітні цілі щодо досягнення екологічних показників. Серед пріоритетних завдань – раціональне використання водних ресурсів, енергоефективність, зменшення викидів CO₂, скорочення обсягів утворення відходів та збільшення кількості їхньої переробки. У 2018 р. підприємство оголосило про впровадження нової стратегії "Світ без відходів", основна мета якої до 2030 р. – збирати та переробляти таку саму кількість упаковки, що потрапляє на ринок [1, с. 61].

6. Місцеві громади. Одним із ключових напрямків програми соціальної відповідальності компанії "Coca Cola" є розвиток місцевих громад, а саме підтримка проектів для розвитку молоді та посилення ролі жінок у суспільстві.

Отже, можемо зробити висновок, що компанію "Coca Cola" в Україні є одним із лідерів запровадження кращих практик корпоративної соціальної відповідальності, яка постійно розширює спектр власних соціальних ініціатив, розвиває відносини, що ґрунтуються на довірі та співпраці, встановлює амбітні цілі щодо сталого розвитку, а також сприяє розвитку економічного та соціального життя нашої країни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. *Звіт зі сталого розвитку системи компанії "Coca-Cola" в Україні.* URL: <https://ua.coca-colahellenic.com/media/2859/coca-cola-corporate-report-gri-2018.pdf>.
2. Орлова Н.В., Жмай О.В. *Оцінка корпоративної соціальної відповідальності в системі взаємовідносин зі стейкхолдерами. Ринкова економіка: сучасно теорія і практика управління.* 2020. Том 19. Вип. 2 (45). С. 169-187.
3. Урусова З.П., Зачепило Д.А., Зеленова А.А. *Впровадження соціальної відповідальності в компаніях. Економіка та держава.* 2020. №5. С. 182-186.

**Воробій Володимир Дмитрович, магістрант,
Романчукевич Мар'яна Йосипівна, к.е.н, доцентка,
доцентка кафедри міжнародної економіки,
маркетингу і менеджменту**

ПРОЦЕСИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ОБ'ЄКТ УПРАВЛІННЯ

Управління підприємством (організацією, компанією, фірмою) – це діяльність, в якій її суб'єкти з допомогою планування, організації, регулювання і контролю забезпечують спільну діяльність персоналу для досягнення поставлених цілей.